

## U progu Unii Europejskiej

Warszawa, styczeń 2004 r.

Sondaż przeprowadzony w styczniu 2004 r. wykazał, że:

- 86% badanych wie, że w 2004 r. Polska zostanie członkiem UE, ale tylko 36% wie, że w tym roku odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego.
- 59% Polaków już „miało w ręku” euro, wspólną walutę UE.



Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP

Za kilka miesięcy Polska zostanie członkiem Unii Europejskiej i na jej terenie odbędą się pierwsze wybory do Parlamentu Europejskiego. Będą to wydarzenia historyczne. Po wejściu do UE przed Polską stanie perspektywa wejścia do strefy wspólnej waluty euro. W styczniu 2004 roku TNS OBOP zadał Polakom najprostsze pytania o te sprawy: czy wiedzą, kiedy Polska wejdzie do UE, kiedy odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego i czy mieli w ręku europejski pieniądź.<sup>1</sup>.. Raport przedstawia ich odpowiedzi.

### Wejście do UE i wybory do PE

Prawie wszyscy wiedzą, że w 2004 roku Polska stanie się członkiem UE (datę tę wybrało 86 proc. badanych), ale wciąż jeszcze 7 proc. badanych nie wie, kiedy Polska wejdzie do UE, a kolejne 7 proc. podaje inny rok niż rok 2004. Wiedza o dacie (roku) pierwszych wyborów do Parlamentu Europejskiego jest natomiast w Polsce bardzo wątpliwa. Prawidłową datę (2004) podało tylko 36 proc. badanych, a więcej niż połowa (53 proc.) nie wie, w którym roku wybory te się odbędą.

*dane w proc.*

<b>Czy wie Pan(i), kiedy:</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>po 2006</b>	<b>nie wiem</b>
Polska stanie się członkiem UE?	86	4	2	1	7
odbędą się w Polsce pierwsze wybory do PE?	36	9	1	1	53

<sup>1</sup> Sondaż zrealizowano w dniach 10-12 stycznia 2004 r. Na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Zamiast pokazywać społeczne zróżnicowanie podstawowej wiedzy o UE, pokażemy zróżnicowanie *ignorancji* w sprawach UE. Pokazujemy je na przykładzie odpowiedzi „nie wiem” na pytanie o datę przystąpienia Polski do UE.

Odpowiedzi „nie wiem” skupiają się wśród kobiet (10 proc.), ludzi po 60-tym roku życia (19 proc.), z wykształceniem podstawowym (14 proc.), zamieszkałych w wielkich, ponad półmilionowych miastach (13 proc.), emerytów (13 proc.), nie pracujących (10 proc.), ludzi w złej sytuacji materialnej (12 proc.) i nie zainteresowanych polityką (16 proc.).

### **Pierwszy kontakt z euro**

Euro stanie się walutą w Polsce za dobrych kilka lat, ale już dziś pieniądze te są w Polsce całkiem dobrze znane. Aż **59** proc. badanych odpowiedziało twierdząco, a tylko 40 proc. odpowiedziało przecząco na pytanie, „czy miał(a) Pan(i), w ręku euro, wspólne pieniądze Unii Europejskiej?”. Być może kilka procent badanych chciało pokazać się jako osoby światowe i odpowiedziało „tak”, choć nie widziało euro na oczy. „Mieć w ręku” to nie znaczy wcale „posługiwać się”, ale po prostu widzieć, obejrzeć, zobaczyć u kogoś i poprosić o pokazanie.

Wynik ten ma charakter ciekawostki, a jeśli kontakt z euro miałby być oznaką czegokolwiek, to może tylko zainteresowania i kontaktów jednostki z szerszym światem.

CZY WIE PAN(I) KIEDY POLSKA STANIE SIĘ CZŁONKIEM UNII EUROPEJSKIEJ?(a)

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		w 2004 roku	w 2005 roku	w 2006 roku	po 2006 roku	nie wiem	
<b>OGÓŁEM</b>		86	4	2	1	7	1005
<b>PŁEĆ</b>	mężczyźni	87	5	2	1	5	481
	kobiety	85	3	2	1	10	524
<b>WIEK</b>	15-19	86	7	2		5	103
	20-29	86	4	1	1	8	196
	30-39	95	2			3	157
	40-49	87	4	4	1	3	190
	50-59	89	4	2	1	4	150
	60 +	74	3	2	2	19	207
<b>WYKSZTAŁCENIE</b>	podstawowe	78	5	2	1	14	287
	zasadnicze zawodowe	89	2	2	1	5	283
	średnie i pomaturalne	87	4	2	1	5	323
	wyższe i licencjat	94	4			2	108
<b>MIEJSCE ZAMIESZKANIA</b>	wieś	86	3	2	1	8	371
	miasta do 20 tys.	87	6	3	1	4	128
	miasta 20-100 tys.	85	4	1	1	8	198
	miasta 100-500 tys.	87	3	2	2	6	185
	miasta pow. 500 tys.	82	2	3		13	124
<b>GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA</b>	kierownicy, specjaliści	95	5				57
	prywatni przedsiębiorcy	94				6	29
	pracownicy administracji i usług	87	6	2	1	3	95
	robotnicy	89	3	3	2	4	116
	rolnicy	96				4	45
	gospodynie domowe	92		1	3	4	31
	emeryci	76	2	2	2	17	203
	renciści	84	3	2	2	9	84
	uczniowie i studenci	87	5	3		6	165
bezrobotni	85	7	3		6	176	
<b>PRAKTYKI RELIGIJNE</b>	regularnie praktykujący	87	3	2	1	7	625
	nieregularnie praktykujący	85	3	2	1	9	257
	niepraktykujący	83	7	1	2	9	114
<b>SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ</b>	dobra	84	6	1	1	9	160
	średnia	89	3	2	1	5	568
	zła	80	4	3	1	12	271
<b>ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ</b>	w ogóle się nie interesują	78	3	2	1	16	208
	raczej się nie interesują	85	4	3	1	6	367
	raczej się interesują	89	4	1	1	5	342
	bardzo zainteresowani	93	2	0	1	3	86
	lewicowe	87	7	1	2	3	147
	centrolewicowe	86	7	3	1	3	65

<b>POGLĄDY POLITYCZNE</b>	<b>centroprawicowe</b>	94	4	1		1	100
	<b>prawicowe</b>	87	4	1	2	6	200
	<b>trudno powiedzieć</b>	83	2	3	1	12	493
<b>OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU</b>	<b>dobry</b>	89	6	2	1	3	150
	<b>zły</b>	86	3	2	1	8	779
	<b>trudno powiedzieć</b>	80	8	3		9	75
<b>AKTUALNE PREFERENCJE PARTYJNE</b>	<b>LPR</b>	73	5	6		16	44
	<b>PO</b>	95	2	2	1	0	116
	<b>PSL</b>	85	5	5		5	31
	<b>PiS</b>	88			4	8	42
	<b>Samobrona</b>	87	4	2	1	5	72
	<b>SLD</b>	81	10	4		5	84
	<b>inne</b>	94	3	2		2	57
<b>CZŁONKOSTWO W UE BĘDZIE DLA POLSKI CZYMŚ:</b>	<b>dobrym</b>	89	6	2	1	3	409
	<b>złym</b>	85	1	2	1	11	249
	<b>ani dobrym ani złym</b>	86	3	2	1	7	266
	<b>trudno powiedzieć</b>	72	3	2		23	79

a Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 10-12 stycznia 2004 r.

**CZY WIE PAN(I) KIEDY ODBEDĄ SIĘ W POLSCE PIERWSZE WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO?(a)**

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		w 2004 roku	w 2005 roku	w 2006 roku	po 2006 roku	nie wiem	
<b>OGÓŁEM</b>		36	9	1	1	53	1002
<b>PŁEĆ</b>	<b>mężczyźni</b>	43	11	2	1	43	478
	<b>kobiety</b>	29	7	1	1	62	523
<b>WIEK</b>	<b>15-19</b>	29	15		1	55	103
	<b>20-29</b>	32	10		1	57	196
	<b>30-39</b>	35	6	3		56	157
	<b>40-49</b>	39	11	3		48	190
	<b>50-59</b>	45	5	1	3	46	149
	<b>60 +</b>	34	9	2	1	54	206
<b>WYKSZTAŁCENIE</b>	<b>podstawowe</b>	26	12	1	1	60	286
	<b>zasadnicze zawodowe</b>	35	7	3	1	54	283
	<b>średnie i pomaturalne</b>	39	8	2	1	50	321
	<b>wyższe i licencjat</b>	51	12			37	108
<b>MIEJSCE ZAMIESZKANIA</b>	<b>wieś</b>	33	9	1	1	56	370
	<b>miasta do 20 tys.</b>	39	12	2	1	46	128
	<b>miasta 20-100 tys.</b>	41	4	0	1	54	197
	<b>miasta 100-500 tys.</b>	31	12	3	1	53	185
	<b>miasta pow. 500 tys.</b>	41	10	2	1	47	122
<b>GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA</b>	<b>kierownicy, specjaliści</b>	53	7	5		35	57
	<b>prywatni przedsiębiorcy</b>	41	12	2		45	28
	<b>pracownicy administracji i usług</b>	39	7	1	1	52	95
	<b>robotnicy</b>	40	9	3	1	48	116
	<b>rolnicy</b>	28	14	3	3	53	45
	<b>gospodynie domowe</b>	37	7	1		55	31

	emeryci	37	8	1	1	54	202
	renciści	32	10	2	2	54	84
	uczniowie i studenci	33	12		2	53	165
	bezrobotni	29	9	2		60	176
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	36	10	2	1	51	622
	nieregularnie praktykujący	31	8	0	1	60	257
	niepraktykujący	46	6	3		45	114
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	31	14	1	2	52	160
	średnia	38	8	1	1	51	566
	zła	34	7	2	1	56	269
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	22	9		1	68	206
	raczej się nie interesują	31	8	2	1	58	367
	raczej się interesują	40	10	1	2	46	342
	bardzo zainteresowani	70	10	3		17	85
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	44	13	1	2	40	145
	centrolewicowe	46	13	2	2	37	65
	centroprawicowe	54	14	2		31	100
	prawicowe	41	11	3	2	44	200
	trudno powiedzieć	26	6	1	0	67	491
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	41	9	2		48	150
	zły	35	10	1	1	53	777
	trudno powiedzieć	32	4	2	3	59	74
AKTUALNE PREFERENCJE PARTYJNE	LPR	42	0	3	2	52	44
	PO	58	8	1	1	31	116
	PSL	27	15			58	31
	PiS	39	8	2		50	42
	Samobrona	29	12	3	2	53	72
	SLD	39	11	3	2	45	82
	inne	40	5	5		50	57
CZŁONKOSTWO W UE BĘDZIE DLA POLSKI CZYMŚ:	dobrym	40	12	1	0	46	407
	złym	34	5	2	1	58	249
	ani dobrym ani złym	34	10	2	2	52	265
	trudno powiedzieć	23	3	1	2	72	79

a Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 10-12 stycznia 2004 r.

#### CZY MIAŁ(A) PAN(I) W RĘKU EURO, WSPÓLNE PIENIĄDZE UNII EUROPEJSKIEJ?(a)

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		tak	nie	trudno powiedzieć	
<b>OGÓŁEM</b>		59	40	1	995
<b>PŁEĆ</b>	mężczyźni	64	35	1	474
	kobiety	55	43	2	521
<b>WIEK</b>	15-19	65	33	2	101
	20-29	66	32	2	195
	30-39	71	29		157
	40-49	67	32	1	188
	50-59	58	40	1	149
	60 +	34	65	2	205

WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	44	54	2	284
	zasadnicze zawodowe	60	38	1	283
	średnie i pomaturalne	69	30	1	318
	wyższe i licencjat	68	31	1	107
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	56	43	1	370
	miasta do 20 tys.	60	40	0	128
	miasta 20-100 tys.	58	38	3	193
	miasta 100-500 tys.	67	31	2	182
	miasta pow. 500 tys.	56	43	1	123
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	72	28		57
	prywatni przedsiębiorcy	78	22		28
	pracownicy administracji i usług	74	25	1	92
	robotnicy	67	32	1	116
	rolnicy	60	37	2	45
	gospodynie domowe	47	49	4	31
	emeryci	35	63	2	201
	renciści	46	53	1	84
	uczniowie i studenci	68	31	1	163
	bezrobotni	66	32	2	174
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	57	41	2	618
	nieregularnie praktykujący	62	37	1	255
	niepraktykujący	65	35		114
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	72	27	1	158
	średnia	60	38	2	563
	zła	51	48	1	267
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	46	52	2	207
	raczej się nie interesują	59	40	1	364
	raczej się interesują	67	31	2	338
	bardzo zainteresowani	62	38		85
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	69	31		146
	centrolewicowe	54	46		65
	centroprawicowe	66	33	1	99
	prawicowe	65	34	2	194
	trudno powiedzieć	53	45	2	491
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	62	38		145
	zły	59	39	2	776
	trudno powiedzieć	54	46		74
AKTUALNE PREFERENCJE PARTYJNE	LPR	63	34	3	44
	PO	77	23		113
	PSL	68	25	6	31
	PiS	61	39		42
	Samobrona	55	43	3	72
	SLD	56	44		83
	inne	66	30	4	57
CZŁONKOSTWO W UE BĘDZIE DLA POLSKI CZYMŚ:	dobrym	70	29	1	404
	złym	50	47	3	247
	ani dobrym ani złym	56	43	1	263
	trudno powiedzieć	38	58	4	79

